

INSPEKSJONSRAPPORT

CELSA ARMERINGSSTÅL AS
Halvor Heyerdahls vei 48
8626 Mo i Rana

Oslo, 12. oktober 2017

Deres ref.:
Per Johan Høgberg

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/800
Saksbehandler:
Jone Rivrud Rygg

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Celsa Armeringsstål AS Kontrollnummer: 2017.074.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Per Johan Høgberg

Fra Miljødirektoratet:
Jone Rivrud Rygg

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Rune Andersen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Celsa Armeringsstål AS (Celsa) den 4. oktober 2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og ga ingen anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens dokumentasjon på utslipp til luft og vann er mangelfull
- Virksomhetens deklarerer av farlig avfall og lagring av avfall har mangler
- Virksomhetens kontroll og vedlikehold av anlegg med fluorholdige klimagasser er mangelfull

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

12. oktober 2017	Jone Rivrud Rygg	Einar Knutsen
dato	kontrollør	seksjonssjef
	Miljødirektoratet	

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Nordland ved miljøvernavdelingen
- Rana kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: CELSA ARMERINGSSTÅL AS	
Organisasjonsnr.: 974096323	Eies av: 953591421
Bransjenr. (NACE-kode): 24.101 - Produksjon av jern og stål	

Kontrollert enhet

Navn: Celsa Armeringsstål AS	Anleggsnr.: 1833.0034.01
Kommune: Rana	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	
Tillatelse gitt: 9. juli 2008	Sist endret: 13. juni 2016

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjøleanlegg med F-gasser

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Celsa Armeringsstål AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Celsa Armeringsstål AS innen 1. januar 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Jone Rivrud Rygg.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 15. september 2017. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Celsa Armeringsstål AS bli ilagt et gebyr på kr 25 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens dokumentasjon på utslipp til luft og vann er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelse datert 7. desember 2016 til virksomhet etter forurensningsloven for Celsa Armeringsstål AS, pkt. 11.1, 11.2 og 11.3.

Kommentarer:

I følge tillatelsen skal virksomheten ha et måleprogram for å kontrollere dens utslipp til omgivelsene. Målingene skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal inngå i internkontrollsystemet. Når bedriften utarbeider måleprogram skal den velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret.

Mangelfull skriftlig begrunnelse for målefrekvenser i måleprogram

Virksomhetens vurdering av representativitet for målefrekvenser er mangelfull. Under inspeksjonen ble det presentert en måling av volumstrøm for avgass fra stålverk fra juni 2017 som var under

halvparten av avgassmengde i tilsvarende målinger fra mars og august 2016. Måleprogrammet inneholder ikke vurderinger av hvordan avgassmengde kan variere gjennom året og hvordan det påvirker representativiteten for valgt målefrekvens.

Virksomheten har utslipp av prosessvann fra valseverket og strengestøperiet. Ingen av disse er utstyrt med vannmengdemålere. Beregninger av utslipp til vann er basert på enkeltmålinger av volumstrøm fra 2011. Virksomhetens egne tall for fakturert mengde viser at utslipp av avløpsvann og vannforbruk i produksjonen varierer noe fra år til år, og kan variere mye fra måned til måned. Det er ikke gjort vurderinger av hvor representative målingene fra 2011 er, selv om bedriften virker å ha tallmateriale tilgjengelig på månedsbasis. Det framgår heller ikke av måleprogram at volumstrømmåling av utslipp til vann ikke gjøres jevnlig, og usikkerheten er oppgitt som lav. Vannmengdetallene inngår i beregningen av utslipp av glødeskall, olje og PAH.

Beregning og rapportering av dioksinutslipp

Miljødirektoratet har tidligere mottatt "Vurdering av effekt av by-pass av aktiv kull filter" fra Celsa. I den framgår det hvordan mengde dioksin sluppet ut kan beregnes basert på tiden aktivt kull filter er i by-pass og at det kan få betydelig påvirkning på de årlige utslippene. Virksomhetens måleprogram inneholder ingen informasjon om at dette inkluderes i årlige utslipp eller hvordan det skal beregnes.

Manglende kvalitetssikring av utførte målinger

Alle utslippsmålinger gjøres av innleid bedrift og det ble ikke dokumentert noen rutine for å kvalitetssikre og kontrollere representativitet for enkeltmålinger før sammenstilling og beregning av årlige utslipp.

Avvik 2

Virksomhetens deklarerer av farlig avfall og lagring av avfall har mangler

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 9 og 11-12

Tillatelse datert 7. desember 2016 til virksomhet etter forurensningsloven for Celsa Armeringsstål AS, pkt. 11.4.

Kommentarer:

Forurensningslovens § 7 omhandler plikten til å unngå noe som kan medføre fare for forurensning der det ikke er omfattet av begrensningene i § 8 eller tillatt gjennom forskrift eller tillatelse etter § 11.

Avfallsforskriften stiller krav om at alle som produserer farlig avfall skal deklare levering av farlig avfall. Avfallsprodusent har ansvar for å gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Farlig avfall skal deklarerer på Avfallsdeklarerer.no ved levering. I tillegg har virksomheten i tillatelsens punkt 11.4 krav om å rapportere sitt avfallsregnskap til Miljødirektoratet i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering.

Avfallsforskriftens kapittel 9 stiller krav til deponier for å sikre at deponering av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig. Bestemmelsene i kapittel 9 gjelder også for lagerplasser for avfall dersom lagringstiden er mer enn ett år før avfallet går til sluttbehandling eller mer enn tre år før avfallet går til gjenvinning eller behandling.

Deklarering og rapportering av farlig avfall

Celsa har delegert all deklarerings av farlig avfall til mottaker/transportør og baserer sin egenrapportering på månedlige rapporter fra disse.

Det er flere avvik mellom mengder farlig avfall rapportert i egenrapporten for 2016 og deklarererte mengder. I tillegg er det enkelte avvik i avfallskoder mellom egenrapport og avfallsdeklarerings. Det gjelder blant annet følgende avfall i avfallsdeklarerings.no:

- EAL 060405 Avfall som inneholder andre tungmetaller (NS avfallskode 7096): 1147 tonn har blitt deklarerert fra mai 2016 og ut året, men finnes ikke igjen i bedriftens egenrapport
- EAL 100207 Fast avfall fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer (NS avfallskode 7096): Denne EAL koden finnes ikke i virksomhetens egenrapport, men ifølge virksomheten kan det være samme avfall som er rapportert som EAL 100603 Støv fra filtrering av røykgass
- EAL 130205 Mineralbaserte ikke-klorerte motoroljer, giroljer og smøreoljer (NS avfallskode 7011): Det er deklarerert 5645 L i perioden fra mai 2016 og ut året, men kun rapportert 3,01 tonn i egenrapporten for 2016.

Dette er ingen utfyllende liste. Virksomheten mangler et system for å kvalitetssikre sine rapporterte tall for å sikre at det er samsvar mellom deklarererte og leverte mengder, og det som rapporteres i egenkontrollrapporten.

Lagring av avfall

Det framkom under inspeksjonen at øseovnslag (hvitslag) har blitt lagret på virksomhetens område siden høsten 2013, og at den årlige produksjonen er omtrent 6000 tonn. Øseovnslaget lagres utendørs i dunger på slaggområdet, og virksomheten estimerer at de for tiden har omtrent 28000 tonn lagret. Øseovnslaget overskrider grensen for inert avfallsdeponi for fenolindeks og bly (ristetest) samt barium, bly og fenolindeks (kolonnetest). Lagringen av øseovnslag kan medføre fare for forurensning som ikke er omfattet av virksomhetens tillatelse, og lagringen er dermed et brudd på forurensningslovens § 7 første ledd. I tillegg blir kravene til deponier i avfallsforskriftens kapittel 9 gjeldende i henhold til avfallsforskriftens § 9-2 andre ledd. Området der dette lagres er ikke godkjent som deponi.

Avvik 3

Virksomhetens kontroll og vedlikehold av anlegg med fluorholdige klimagasser er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) kapittel 6, § 6a-1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 842/2006 om visse fluorholdige klimagasser.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd pkt. 7.

Kommentarer:

Manglende merking av og oversikt over anlegg med fluorholdige klimagasser

Flere av kjøleanleggene som ble kontrollert under befaringen var ikke merket med type og/eller mengde kjølegass, og det kunne heller ikke framvises annen dokumentasjon eller tekniske spesifikasjoner som inneholdt informasjon om type og mengde kuldemedium for disse anleggene.

Under inspeksjonen ble det lagt fram oversikt over kjøleanlegg i stålverket og i valseverket (finverket) med informasjon om lokasjon, type gass og fyllemengde. Under befaring ble det avdekket avvik mellom antall kjøleanlegg i oversikt fysiske anlegg. Dette gjaldt blant annet i "Stålverket PLS rom kjeller anlegg 25" hvor oversikten oppgir 2 stk anlegg med 3,5 kg R401, men det under befaring ble funnet 4 stk kjøleanlegg.

Manglende logg for anlegg med fluorholdige klimagasser

For anlegg som inneholder minst 3 kg fluorholdig klimagass skal det foreligge en oppdatert utstyrshistorikk som gjøres tilgjengelig for myndigheter på forespørsel. Celsa kunne ikke legge fram slik logg for anleggene.

Manglende kjennskap til om bedrift og personell er sertifisert

Virksomheten har avtale med leverandør om vedlikehold av kjøleanlegg, som igjen har avtale med underleverandør som gjør vedlikehold på den delen av utstyret som inneholder fluorholdige klimagasser. Virksomheten kunne ikke dokumentere at underleverandør og utførende personell er sertifisert for å gjøre arbeid på denne typen utstyr.

Manglende rutine for vedlikehold og service av utstyr med fluorholdige klimagasser

Celsa benytter leverandør til vedlikehold av kjøleanlegg og kunne ikke legge fram egne rutiner for å sikre at vedlikehold eller lekkasjekontroll blir utført i samsvar med regelverket.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Ulmebrann i aktiv kullfilter juni 2017:

Virksomheten redegjorde for årsaker og tiltak i forbindelse med ulmebrann og hvordan det var dokumentert i virksomhetens avvikshåndteringssystem. Flere tiltak er gjennomført, blant annet implementering av prosedyre for nedkjøling av kullfiltre ved nedstengning av stålovn, slisser i spjeld i kullkamre er sveiset igjen og nye distribusjonsrør for ekstra nitrogen er montert på hvert kammer. Tiltak som gjenstod på tidspunktet for inspeksjonen var blant annet å lage ny logikk for filteret for deteksjon av unormale CO-nivå, støv-nivå og temperatur under stans.

I etterkant av ulmebrannen var stålverket i drift med aktiv kullfilter i by-pass i perioden 27. juni til 7. juli 2017 i henhold til midlertidig tillatelse gitt av Miljødirektoratet 27.06.2017. Celsa forventer at årsgrensen for utslipp av dioksiner til luft vil overskrides som følge av driftsperioden med aktiv kullfilter i by-pass.

I forbindelse med egenrapporten for 2016 redegjorde Celsa for tiltak for å redusere dioksinutslipp i 2017. Tiltakene innebar å redusere tiden mellom hver utskiftning av aktivt kull til 6-7 måneder, og en målekampanje for å kartlegge dioksinutslipp fra kullfilter i månedene før utskiftning. Planen var å bruke resultatene fra målekampanjen til å sikre en utskiftningsfrekvens slik at utslippskrav i tillatelsen ble overholdt. På grunn av ulmebrannen i juni 2017 måtte alt aktivt kull skiftes ut og målekampanjen startes på nytt. Den forventes slutført i januar 2018.

Kjøleanlegg med R-22:

Virksomheten har flere kjøleanlegg som inneholder R-22. De var kjent med forbud mot etterfylling og vurderer fortløpende utskiftning av anleggene.

Diffuse utslipp gjennom stålverkstak:

Ved oppstart av ny smelte (hver søndag og onsdag) må det brukes korg for å laste skrap inn i stålovn. Korgdrift fører i en kort periode til høyere utslipp til hallen enn ved lasting av skrap med conveyor, slik at diffuse utslipp gjennom stålverkstak forventes å øke noe. Celsa informerte om at måling av diffuse utslipp for 2017 gjøres over tre dager i løpet av en uke, slik at forhøyede utslipp under korginnsett blir inkludert i målingene.

Celsa har fått utført en studie av luftstrømmer innad i stålverkshallen med sikte på å kunne fange opp mer støv i sekundærreanseanlegget fremfor at det slippes ut gjennom taket. De er i en prosess med å vurdere eventuell gjennomføring av tiltak.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensnig i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Brosjyre - Informasjon til operatører av utstyr som inneholder fluorholdige klimagasser